

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Τίτλος: «Παροχή συμβουλευτικής υπηρεσίας υποστήριξης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου»

CPV: 79212200-5 Υπηρεσίες εσωτερικού διαχειριστικού ελέγχου

Κ.Α.: 10.6162.22

Προϋπολογισμός: 29.760,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

«Παροχή συμβουλευτικής υπηρεσίας υποστήριξης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου»

1. Αντικείμενο Υπηρεσιών

α. Η παρούσα τεχνική έκθεση αφορά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Δήμο μας από εξωτερικό σύμβουλο (Πάροχο Εξωτερικών Υπηρεσιών) για την :

- (1) Ενίσχυση της αντικειμενικότητας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του Δήμου
- (2) Ενίσχυση της ανεξαρτησίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του Δήμου
- (3) Παροχή τεχνικών γνώσεων με τη μορφή on the job training για την ενίσχυση της

εξειδικευμένης γνώσης της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του Δήμου

β. Επίσης την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Δήμο μας από εξωτερικό σύμβουλο (Πάροχο Εξωτερικών Υπηρεσιών) με σκοπό την :

- (1) Επιδίωξη μείωσης του διαχειριστικού κινδύνου/διαφθοράς εφαρμόζοντας:

- (α) ελέγχους για τις υπάρχουσες ή τις προτεινόμενες διαδικασίες,
- (β) καθορισμό οργανωτικών ή ελεγκτικών κινδύνων,
- (γ) αναθεώρηση συμβάσεων, συμβολαίων κ.λπ. για αποφυγή πιθανών συγκρούσεων

συμφερόντων,

(2) Υποβοήθηση των υπηρεσιών του Δήμου στην αντιμετώπιση πιθανών προκλήσεων προτού αυτές εξελιχθούν σε κρίσεις. Επιπροσθέτως, μέσω του ελέγχου βασισμένου στην ανάλυση κινδύνου, η ελεγκτική διαδικασία θα παρέχει χρήσιμες πληροφορίες στον οργανισμό για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων ακριβώς όπως επιτάσσει ο Ν. 4795/2021.

2. Ορισμοί – Σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

α. Ορισμοί

(1) **Εσωτερικός έλεγχος (internal audit)**, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 3 του Ν. 4795/2021, είναι η ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική ελεγκτική - συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

(2) **Σύστημα εσωτερικού ελέγχου (internal control)**, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 το Ν. 4795/2021, είναι το πλέγμα των λειτουργιών και διαδικασιών, καθώς και των δικλείδων ελέγχου που υιοθετεί ο φορέας και είναι σχεδιασμένο για να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση στον φορέα για την επίτευξη των στόχων του σχετικά με την: α) αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών, β) αξιοπιστία των οικονομικών και λοιπών αναφορών, γ) συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξασφαλίζει τη συμμόρφωση στις πολιτικές της Διοίκησης, διασφαλίζει τα περιουσιακά στοιχεία και πόρους του φορέα, μέσω πιστοποίησης της πληρότητας και ακρίβειας των λογιστικών εγγραφών και καταστάσεων και παρέχει επίκαιρες και αξιόπιστες δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες.

β. Σύσταση Μονάδων Εσωτερικού ελέγχου στους Ο.Τ.Α.

(1) Ο Εσωτερικός έλεγχος σύμφωνα με το Νόμο 4795/2021, το Νόμο 4270/2014 (άρθρο 168), το Νόμο 3492/2006 (άρθρο 4) και την ΦΓ8/55081 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου «Διαδικασία Ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο της ύπαρξης, της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία», (Β' 4938/9-11-2020), εφαρμόζεται στους ΟΤΑ και σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, υπό την γενική καθοδήγηση και εποπτεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

(2) Συνεπώς, η λειτουργία Συστημάτων και Δραστηριοτήτων Εσωτερικού Ελέγχου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση καθίσταται υποχρεωτική, διότι με αυτόν τον τρόπο επιπλέον προστατεύονται τα συμφέροντα του κράτους, των ΟΤΑ, καθώς και των υπολοίπων άμεσα ενδιαφερομένων (δημοτών, προμηθευτών) και διασφαλίζεται η απρόσκοπτη οικονομική, αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία αυτών.

(3) Ο Δήμος προς διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών του, τη νομοθετική του εναρμόνιση στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, την πρόληψη ενδεχόμενων περιπτώσεων

με αρνητικό αντίκτυπο, αλλά και ενισχύοντας τις υπηρεσίες του προς τους φορείς και τους πολίτες, προβαίνει στην ενδυνάμωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου) μέσω Ετήσιας Παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από πιστοποιημένους Εσωτερικούς Ελεγκτές.

(4) Το ήδη υπηρετούν προσωπικό του Δήμου, ούτε επαρκές αριθμητικά είναι, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του, ούτε διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία για να ανταποκριθεί στις αυξημένες επιστημονικές απαιτήσεις για την υλοποίηση των εσωτερικών ελέγχων χωρίς την απαραίτητη συμβουλευτική υποστήριξη και εκπαίδευση από εξειδικευμένο ελεγκτή.

3. Προϋποθέσεις Ανάθεσης Υπηρεσιών - Εξειδίκευση υπηρεσιών & Πιστοποίηση

α. Οι προϋποθέσεις για την ανάθεση υπηρεσιών υποστήριξης της Μ.Ε.Ε. σε εξωτερικό συνεργάτη, είτε είναι φυσικό είτε νομικό πρόσωπο, οι υποχρεώσεις αυτού έναντι της αναθέτουσας αρχής και τα πιθανά κωλύματα/ λόγοι αποκλεισμού του αναπτύσσονται διεξοδικά στα άρθρα 1-5 της Κ.Υ.Α. ΓΓΑΔΔΤ 358/9388 (Β' 3093/17-6-2022), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ ΓΓΑΔΔΤ 65/ΟΙΚ.1682 (Β' 520/2-2-2023) επιπροσθέτως των διατάξεων του Ν.4412/2016 (Α' 147) και των ειδικών διατάξεων που τυχόν διέπουν την ανάθεση συμβάσεων μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών στον φορέα.

β. Πρόκειται για εργασίες ειδικής φύσεως, για την εκτέλεση των οποίων απαιτείται προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία τις οποίες το προσωπικό του Δήμου, δεν διαθέτει σε επαρκή βαθμό.

γ. Εξάλλου, ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, το οποίο θεωρείται απαραίτητο για την ορθολογική οργάνωση και λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, είναι η καταλληλότητα του εσωτερικού ελεγκτή, δηλαδή ο εσωτερικός ελεγκτής θα πρέπει :

(1) Να διαθέτει επαγγελματική επάρκεια

(2) Να διαθέτει δέουσα επαγγελματική επιμέλεια

(3) Να επιδιώκει τη συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση

(4) Να είναι μέλος του Ελληνικού-Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (www.hiia.gr - www.theiia.org) και επίσης να έχει ενταχθεί στο Μητρώο Εσωτερικών Ελεγκτών του Οικονομικού Επιμελητηρίου και στο Μητρώο Εσωτερικών Ελεγκτών του Υπουργείου Οικονομικών ή ενναλακτικά στο Μητρώο Εσωτερικών Ελεγκτών του Οικονομικού Επιμελητηρίου και κάτοχος του Διεθνούς Τίτλου CIA (Certified Internal Auditor). Όπως προαναφέρθηκε ο δήμος διαθέτει προσωπικό με περιορισμένη εξειδίκευση και εμπειρία, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει και να ενισχύσει το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Σ.Ε.Ε.), προκειμένου η Διοίκηση να διαχειριστεί τους δημοσιονομικούς, λειτουργικούς και λοιπούς κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών Στόχων του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του όπως αυτές σε ετήσια βάση πρέπει να υιοθετούνται από τους στόχους του Εσωτερικού Ελέγχου κατά άριστο τρόπο.

δ. Για να είναι αποτελεσματικό το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) θα πρέπει οι μηχανισμοί και οι διεργασίες εσωτερικού ελέγχου να έχουν σχεδιαστεί και να λειτουργούν σωστά, διότι, τα επιμέρους στοιχεία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου εξαρτώνται από τον ανθρώπινο παράγοντα, (που συχνά έχει παρατηρηθεί ότι μπορεί να υπόκεινται σε ελαττώματα μεμονωμένα ή σωρευτικά στο σχεδιασμό, σφάλματα κρίσης ή ερμηνείας, παρεξήγηση, απροσεξία, κόπωση, απόσπαση της προσοχής, συμπαιγνία, κατάχρηση), αλλά και από τον περιορισμό των πόρων.

ε. Το Ελεγκτικό Συνέδριο όπως αναγράφεται στην ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφαση της ολομέλειας (Β' 4938/9-11-2020), διερευνά εάν εφαρμόζονται διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου στους ΟΤΑ. Ειδικότερα διερευνά, εάν έχουν καταγραφεί από τον φορέα αναλυτικά οι διαδικασίες παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες και αν, για τις ειδικότερες ενέργειες που συνθέτουν τις επιμέρους διαδικασίες, έχουν εντοπισθεί μέσω κατ' ιδίαν εκτίμησης των δημοσιονομικών υπευθύνων ή ύστερα από εμπειριστατωμένη εκτίμηση ειδικών αναλυτών, οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι. Επίσης διερευνά εάν έχουν επιπλέον προβλεφθεί δικλείδες προς αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου συνολικώς χωρίς να διακρίνει τα επιμέρους στοιχεία του συστήματος, δηλαδή τον ενδογενή έλεγχο και τις ενέργειες του Εσωτερικού Ελεγκτή ή της Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου. Μπορεί όμως να προγραμματίσει ειδικούς ελέγχους για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της δράσης των δύο ως άνω οργάνων.

στ. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού, σύμφωνα με τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (ν. 3463/2006), οργανώνονται με βάση τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, με τον οποίο καθορίζεται, μεταξύ άλλων, η σύνθεση, η αρμοδιότητα και η λειτουργία των διοικητικών, οικονομικών και άλλων υπηρεσιών τους και ο αριθμός των θέσεων του υπηρετούντος σε αυτές προσωπικού τους, και ασκούν τις αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψη της εκάστοτε αρμοδιότητας, καθώς και την ανάγκη οργάνωσης των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητά τους και με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων (άρθρο 76 του ν. 3463/2006).

ζ. Δεδομένων των ανωτέρω καθώς και του εξειδικευμένου αντικειμένου του εσωτερικού ελέγχου, κρίνεται σκόπιμο να επιλεγεί η ανάθεση Συμβουλευτικών και Υποστηρικτικών υπηρεσιών σε οικονομικό φορέα, ο οποίος διαθέτει ελεγκτές ενταγμένους στο Μητρώο Εσωτερικών Ελεγκτών του Υπουργείου Οικονομικών ή στο Μητρώο Εσωτερικών Ελεγκτών του Οικονομικού Επιμελητηρίου, κατόχους σχετικών τίτλων εξειδίκευσης και πολυετής εμπειρίας και είναι μέλη του Ελληνικού-Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικού ελέγχου.

η. Οι εν λόγω υπηρεσίες, πέραν του ότι προβλέπονται από τη νομοθεσία και σε αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εξυπηρετούν τις λειτουργικές ανάγκες του Δήμου και συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των σκοπών του, αφού στοχεύουν πρωτίστως στον εντοπισμό των

δημοσιονομικών κινδύνων που ενδεχομένως οδηγούν σε σφάλματα επί των διαδικασιών με αρνητικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Επίσης, η βελτιστοποίηση των διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου αναμένεται να επιφέρει μεταξύ άλλων και σημαντική εξοικονόμηση πόρων.

4. Σκοπιμότητα

α. Κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο να ληφθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη μεταξύ άλλων και τα αναγραφόμενα στο άρθρο 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφαση της ολομέλειας (Β' 4938/9-11-20). Συνοπτικά :

(1) Καταγραφής από τον Δήμο (προϊστάμενοι υπηρεσιών), αναλυτικά των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές ή μη συνέπειες και εν γένει καταγραφής των ειδικότερων ενεργειών που συνθέτουν τις επιμέρους διαδικασίες των Διευθύνσεων, που επηρεάζουν την δημοσιονομική ή μη διαχείριση και τα οικονομικά δεδομένα του Δήμου.

(2) Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό και καταγραφή των δημοσιονομικών και λοιπών ενδογενών κινδύνων. Ειδικότερα εκείνων των κινδύνων που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του.

(3) Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ταυτοποίηση-χαρακτηρισμό και αξιολόγηση των ανωτέρω κινδύνων.

(4) Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό, καταγραφή και προγραμματισμό ελέγχων επί των δικλίδων των ανωτέρω κινδύνων, δηλαδή επί του τρόπου διαχείρισης αυτών των κινδύνων.

(5) Ενημέρωση των πολιτικών οργάνων και των προϊσταμένων των Υπηρεσιών σε θέμα οργάνωσης των Διευθύνσεων, διασφαλίζοντας ελεγκτικές διαδικασίες που εντοπίζουν και αποτρέπουν λάθη – παραλείψεις.

(6) Επισημάνσεις επί των θεμάτων που ο δήμος πρέπει να βελτιώσει, ώστε να αποφεύγονται λάθη που θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά την οικονομική κατάσταση και απεικόνιση του Δήμου.

(7) Εντοπισμό των θεμάτων που εμποδίζουν την αποδοτικότητα των υπηρεσιών του δήμου και επηρεάζουν στην ποιότητα των αποτελεσμάτων που παράγονται.

β. Οι διαδικασίες αυτές θα διεκπεραιωθούν με την καθοδήγηση και υποστήριξη του αναδόχου Εσωτερικού Ελεγκτή όπως περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους.

5. Οργάνωση Πλαισίου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

α. Γενικά

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4795/21:

(α) Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα (γραμμές ρόλων), με αρμοδιότητες και ευθύνες, που έχουν ως σκοπό την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων του φορέα.

(β) Στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επιμερίζονται ανά επίπεδο διαφορετικές αρμοδιότητες και ρόλοι στο ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης του φορέα:

1/ Η πρώτη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες, καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εκτελούν τις διεργασίες εντοπισμού και μετριασμού των κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου.

2/ Η δεύτερη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα του φορέα που έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας, τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία του φορέα, καθώς και τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου, που εκτελούνται από την πρώτη γραμμή ρόλων, λειτουργώντας ανεξάρτητα από αυτήν.

3/ Η τρίτη γραμμή περιλαμβάνει τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία παρέχει στον επικεφαλής του φορέα εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που αποτελούν αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 22α του ν.4795/21 :

(α) Στο πλαίσιο του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι Φορείς υποχρεούνται να διαχειρίζονται τους κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών τους στόχων, καθώς και την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους.

(β) Η διαχείριση κινδύνων πραγματοποιείται σύμφωνα με το ανωτέρω παρατιθέμενο άρθρο 6 του ίδιου νόμου, από την πρώτη και τη δεύτερη γραμμή ρόλων. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ως τρίτη γραμμή ρόλων, παρέχει εύλογη διαβεβαίωση σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων.

(3) Ως ελεγχόμενος δύναται να θεωρηθεί οιαδήποτε οργανική μονάδα (διεύθυνση, τμήμα, υπηρεσία κλπ) και οιαδήποτε διαδικασία, λειτουργία, έργο, πληροφορικό σύστημα κλπ. τα οποία εκτελούνται από μία ή περισσότερες οργανικές μονάδες.

(4) Προϋπόθεση για τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων ενός οργανισμού είναι η οργάνωση του πλαισίου εκπαίδευσης – συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ο Σύμβουλος οφείλει να εκπαιδεύσει το προσωπικό με την μέθοδο “on the job training”, έτσι ώστε να είναι σε θέση να οργανώσει ένα ολοκληρωμένο έλεγχο και να μπορεί επίσης να υποστηρίξει τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων εξ ολοκλήρου από τα στελέχη του δήμου. Ειδικότερα το υπόψη πλαίσιο συμβουλευτικών υπηρεσιών δύναται να περιλάβει τα παρακάτω στάδια :

(α) Στάδιο 1 - Προσδιορισμός ελεγκτικού περιβάλλοντος, αναγνώριση καταγεγραμμένων στόχων σε στρατηγικό επίπεδο, αναγνώριση προσδιορισμένων από τη διοίκηση πιθανών γεγονότων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την οντότητα.

(β) Στάδιο 2 – Ανάλυση κινδύνων και κατάρτιση γενικού πλάνου ελέγχου [Εκτίμηση κινδύνων και τρόπου απόκρισης της Διοίκησης στους κινδύνους (μέσω αποφυγής, μείωσης, κοινή χρήσης και αποδοχής αυτών)].

(γ) Στάδιο 3 - Ετοιμασία-Καταγραφή ελεγχόμενων αντικειμένων – Προσδιορισμός πληθυσμού ελεγχόμενων αντικειμένων

(δ) Στάδιο 4 - Διενέργεια ελέγχων

(ε) Στάδιο 5 - Σύνταξη ανάλογης έκθεσης ελέγχου

(5) Θα παρέχονται επίσης συμβουλευτικές υπηρεσίες αναφορικά με την ενίσχυση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου. Περαιτέρω θα παρέχεται επ' έργω on the job training, για την ενίσχυση της εξειδικευμένης γνώσης της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του Δήμου.

(6) Η έκταση και το εύρος των παραπάνω συμβουλευτικών υπηρεσιών θα εξαρτηθεί από τις ανάγκες του δήμου, το χρόνο ανταπόκρισης από τους ελεγχόμενους και λήψης των συμβουλευτικών υπηρεσιών από την ομάδα εργασίας του Δήμου. Επίσης θα εξαρτηθεί από το χρόνο και τις λοιπές λεπτομέρειες της υπογραφείσας σύμβασης με τον ανάδοχο σε συνδυασμό με το βαθμό υλοποίησης από το δήμο των διατάξεων του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον των διατάξεων του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021. Με βάση τα προαναφερόμενα αρχικά θα δοθεί προτεραιότητα στον εντοπισμό των σημείων ιδιαίτερης προσοχής επί των ελεγχόμενων μονάδων (διευθύνσεις, υπηρεσίες τμήματα, διαδικασίες, λειτουργίες, κλπ) που διαχειρίζονται κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου και ακόμη ειδικότερα των ελεγχόμενων μονάδων βάσει των προτεραιοτήτων του.

(7) Για την υλοποίηση των ανωτέρω ο ελεγκτής κατά περίπτωση συνεργάζεται και σε επίπεδο on the job training και συμβουλεύει κατάλληλα τους υπαλλήλους προκειμένου να είναι ικανοί να :

(α) Πραγματοποιήσουν συναντήσεις (συνεντεύξεις) με τα αρμόδια στελέχη του ελεγχόμενου με σκοπό να κατανοήσουν όλες τις λειτουργίες και δραστηριότητές του σε συνάρτηση με τις αρχές του Εσωτερικού Ελέγχου,

(β) Παραλάβουν από τη Διοίκηση όλα τα υφιστάμενα εγχειρίδια πολιτικών, διαδικασιών και άλλων χρήσιμων εγγράφων όπως Εγχειρίδια Εσωτερικού Ελέγχου, ετήσιες εκθέσεις, ΟΕΥ, Κανονισμούς και λοιπά Εγχειρίδια λειτουργίας κλπ

(γ) Χρησιμοποιήσουν το υλικό που αφορά προηγούμενους εξωτερικούς ή και εσωτερικούς ελέγχους,

(8) Οι υπάλληλοι που θα συμμετέχουν και θα λάβουν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες θα είναι, εκτός του προσωπικού της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, τόσο αυτοί που εργάζονται ή απασχολούνται στο έργο της ελεγχόμενης οργανικής μονάδας όσο και οι άμεσα προϊστάμενοι – Διευθυντές τους ή/και οποιοσδήποτε υπάλληλος υποδειχθεί από τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων.

β. Στάδιο 1 - Προσδιορισμός ελεγκτικού περιβάλλοντος

(1) Για τον προσδιορισμό του ελεγκτικού περιβάλλοντος δύναται να διενεργηθούν μεταξύ άλλων τα κάτωθι :

(α) Προσδιορισμός των ελεγχόμενων. Ως ελεγχόμενος δύναται να θεωρηθεί οιαδήποτε οργανική μονάδα (διεύθυνση, τμήμα, υπηρεσία κλπ) και οιαδήποτε διαδικασία, λειτουργία, έργο, πληροφορικό σύστημα κλπ. τα οποία εκτελούνται από μία ή περισσότερες οργανικές μονάδες.

(β) Εντοπισμός των οργανικών μονάδων (με το σύνολο των υπαλλήλων) και των διαδικασιών, λειτουργιών, έργων κλπ που εκτελούνται από αυτές και οι οποίες έχουν ως αρμοδιότητα κυρίως τον εντοπισμό και μετριασμό των κινδύνων που επηρεάζουν την υλοποίηση των κατά προτεραιότητα στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου και ακόμη ειδικότερα της ελεγχόμενης οργανικής μονάδας.

(γ) Εντοπισμός των οργανικών μονάδων και των μονοπρόσωπων ή συλλογικών οργάνων του δήμου που έχουν ως αρμοδιότητα :

1/ Τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας και τη διαχείριση των ανωτέρω κινδύνων που επηρεάζουν την υλοποίηση των κατά προτεραιότητα στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου και ακόμη ειδικότερα της ελεγχόμενης οργανικής μονάδας και περαιτέρω απειλούν την εύρυθμη λειτουργία του,

2/ Τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου για τους ανωτέρω κινδύνους.

(δ) Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους, των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες με τα αναλυτικά στάδια αυτών. Η καταγραφή των σταδίων, εφόσον δεν έχει διενεργηθεί ή έχει διενεργηθεί πλημμελώς, θα γίνει με συγκεκριμένη μεθοδολογία που θα υποδείξει ο ανάδοχος.

(ε) Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους μητρώου ενδογενών κινδύνων με την ονομασία και περιγραφή του σταδίου της διαδικασίας που εντοπίζονται, την ταυτοποίηση και την αξιολόγηση αυτών καθώς και στοιχεία για τις αντίστοιχες δικλίδες αυτών. Εφόσον δεν παραδοθεί στο ελεγκτή-ανάδοχο μητρώο ενδογενών κινδύνων, αυτός κατά απόλυτη προτεραιότητα προβαίνει σε ενέργειες για την δημιουργία του, σε βάρος των ενεργειών διενέργειας ελέγχου.

γ. Στάδιο 2 – Ανάλυση Κινδύνων και Κατάρτιση Γενικού Πλάνου Ελέγχου

- (1) Θα διενεργηθεί καταγραφή του πεδίου ελέγχου.
- (2) Θα εντοπιστούν τα σημεία ιδιαίτερης προσοχής επί των ελεγχόμενων Μονάδων (διευθύνσεων, υπηρεσιών τμημάτων, διαδικασιών, λειτουργιών, κλπ) που διαχειρίζονται κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του.
- (3) Θα προτεραιοποιηθούν από στελέχη του δήμου τα ιδιαίτερα σημεία προσοχής που εντοπίζονται στις ελεγχόμενες μονάδες ανά στρατηγικό και επιχειρησιακό στόχο του δήμου.
- (4) Θα εντοπιστούν οι ενδογενείς κίνδυνοι που απορρέουν από τα ανωτέρω ιδιαίτερα σημεία προσοχής, θα ταυτοποιηθούν και θα αξιολογηθούν. Περαιτέρω θα εντοπιστούν εφόσον υπάρχουν οι δικλείδες που διαχειρίζονται τους ανωτέρω ενδογενείς κινδύνους.
- (5) Θα προτεραιοποιηθούν από στελέχη του δήμου, με βάση τα ανωτέρω, οι ελεγχόμενες Μονάδες και θα καταρτιστεί το γενικό πλάνο ελέγχων (προγραμματισμός ελέγχων).

δ. Στάδιο 3 - Ετοιμασία-Καταγραφή ελεγχόμενων αντικειμένων – Προσδιορισμός ελεγχόμενου στατιστικού πληθυσμού.

- (1) Οι ενέργειες αυτής της παραγράφου δύναται υπό προϋποθέσεις να προηγηθούν ή να εκτελεστούν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης του γενικού πλάνου ελέγχου.
- (2) Μετά την αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και τον εντοπισμό των δικλείδων (εφόσον υπάρχουν) ανά ελεγχόμενη Μονάδα, ο ανάδοχος ελεγκτής για κάθε ενδογενή κίνδυνο και δικλείδα:
  - (α) Εφόσον υπάρχει δικλείδα και εκτιμά ότι είναι ικανοποιητικά σχεδιασμένη, καταγράφει τον προτεινόμενο τρόπο ελέγχου αυτής.
  - (β) Εφόσον δεν υπάρχει δικλείδα ή εκτιμά ότι αυτή δεν είναι καλά σχεδιασμένη, προτείνει μια ενδεικτική δικλείδα δηλαδή ένα ενδεικνυόμενο τρόπο διαχείρισης του συγκεκριμένου ενδογενούς κινδύνου.
- (3) Εφόσον ο ανάδοχος ελεγκτής διαπιστώσει οιοδήποτε πρόβλημα στο σχεδιασμό των ενεργειών διεκπεραίωσης μιας διαδικασίας, τότε δύναται να προτείνει και να καταγράφει ανάλογους τρόπους βελτίωσης.
- (4) Ο ελεγκτής με βάση τις ανωτέρω προτάσεις καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχων ανά κίνδυνο, ήτοι καταγράφει τα ελεγχόμενα αντικείμενα και προσδιορίζει τον πληθυσμό των ελεγχόμενων αντικειμένων.

ε. Στάδιο 4 - Διενέργεια ελέγχων

(1) Θα αναγραφούν λεπτομερώς οι ελεγκτικές ενέργειες που θα πρέπει να εκτελεσθούν έτσι ώστε να εξαχθούν τα απαραίτητα συμπεράσματα για την ελεγχόμενη Μονάδα και να καλυφθούν οι απαραίτητοι ελεγκτικοί στόχοι

(2) Θα αναγράφονται επίσης :

- (α) Οι στόχοι της κάθε ελεγκτικής ενέργειας,
- (β) Το δείγμα που επιλέχθηκε για έλεγχο
- (γ) Τα αποτελέσματα του ελέγχου
- (δ) Η αξιολόγηση των υπολειμματικών κινδύνων
- (δ) Προτάσεις βελτίωσης

(3) Οι ανωτέρω ενέργειες δύναται να λάβουν χώρα μόνο εφόσον κρίνει ο ελεγκτής-ανάδοχος ότι έχουν υλοποιηθεί από το δήμο οι διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021. Σε αντίθετη περίπτωση θα δοθεί απόλυτη προτεραιότητα σε συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της υλοποίησης από τον δήμο των ανωτέρω διατάξεων.

στ. Στάδιο 5 - Σύνταξη ανάλογης έκθεσης ελέγχου

(1) Εφόσον ο δήμος δεν έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε :

(α) Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν έχει σχεδιαστεί ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου το οποίο έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης, εποπτείας και λειτουργίας.

(β) Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν έχουν υλοποιηθεί οι προβλέψεις του άρθρου 1 της ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20), όσον αφορά την αναλυτική χαρτογράφηση των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες και των λοιπών διαδικασιών καθώς επίσης και τον εντοπισμό, την ταυτοποίηση και αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και των αντίστοιχων δικλίδων.

(2) Εφόσον ο δήμος έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε :

(α) Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου λειτουργεί και έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης και εποπτείας.

(β) Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί ικανοποιητικά.

- (3) Θα συντάσσεται ενδεικτική έκθεση ελέγχου που θα περιγράφει :
- (α) Τα ευρήματα που εντοπίστηκαν
  - (β) Τις πιθανές επιπτώσεις τους
  - (γ) Τις προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων
- (4) Η έκθεση θα προωθείται από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου. Αυτό κατά την κρίση του δύναται να την προωθεί στις ελεγχόμενες Μονάδες σε συγκεκριμένο και προκαθορισμένο διάστημα από την ολοκλήρωση της ελεγκτικής εργασίας. Θα ζητείται από τους αρμόδιους προϊσταμένους των ελεγχόμενων Μονάδων όπως προσκομίσουν μαζί με τα σχόλιά τους χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σχετικών προτάσεων.
- (5) Μετά την οριστικοποίηση της έκθεσης ελέγχου αυτή θα υπογράφεται από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και θα προωθείται στην διοίκηση του Δήμου.
- (6) Η έκθεση ελέγχου αποτελεί το τελικό προϊόν του κάθε έργου που πρέπει να ανταποκρίνεται στα κάτωθι χαρακτηριστικά:
- (α) Φιλική στον αναγνώστη
  - (β) Ακριβής
  - (γ) Τεκμηριωμένη
  - (δ) Αντικειμενική
  - (ε) Επαρκής σε πληροφορίες έτσι ώστε να γίνεται κατανοητή σε οποιονδήποτε αναγνώστη ακόμη και αν δεν έχει ιδιαίτερη γνώση της συγκεκριμένης περιοχής

6. Εκτέλεση Ελεγκτικής Εργασίας

Η μεθοδολογία τόσο για την παροχή νέας, όσο και για την ενίσχυση της τυχόν υπάρχουσας εξειδικευμένης γνώσης των αρμόδιων υπαλλήλων του Δήμου με την επ' έργω παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών αναφορικά με την υποχρέωση ύπαρξης αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας των υπόψη υπαλλήλων, θα περιλαμβάνει τις κατωτέρω φάσεις για την εκτέλεση της ελεγκτικής διαδικασίας:

α. Φάση 1 – Εκμάθηση Συλλογής πληροφοριών

- (1) Οι επισκέψεις στις διάφορες ελεγχόμενες μονάδες θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με το πλάνο του αναδόχου εσωτερικού ελεγκτή λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση που θα υπογραφεί. Όπου κρίνεται απαραίτητο το πλάνο θα τροποποιείται.
- (2) Πριν από την έναρξη κάθε δράσης θα συλλέγονται πληροφορίες σχετικά με τις περιοχές και τις δραστηριότητες που πρόκειται να ελεγχθούν.
- (3) Θα πραγματοποιείται επίσης επισκόπηση οποιονδήποτε άλλων στοιχείων και πληροφοριών κρίνονται απαραίτητα για τη διενέργεια του ελέγχου.

β. Φάση 2 – Εκμάθηση Εκτέλεσης ενός Προγράμματος Ελέγχου

Θα εκτελείται το πρόγραμμα ελέγχου που θα έχει ετοιμαστεί στα προηγούμενα στάδια. Η περιγραφή της κάθε ελεγκτικής εργασίας και τα σχετικά αποτελέσματα καταγράφονται αναλυτικά στα φύλλα ελέγχου-κινδύνου. Το κάθε φύλλο ενδεικτικά περιλαμβάνει :

- (1) Λεπτομερή παράθεση των αποτελεσμάτων
- (2) Περιγραφή των συμπερασμάτων που προέκυψαν από την ελεγκτική εργασία. Ειδικότερα:
  - (α) Τα φύλλα ελέγχου-κινδύνου θα συνδέονται επαρκώς με το πρόγραμμα ελέγχου έτσι ώστε να είναι εμφανής η εκτέλεση της ελεγκτικής εργασίας όπως περιγράφεται στο πρόγραμμα ελέγχου
  - (β) Τα συμπεράσματα που θα εμφανίζονται στο φύλλο ελέγχου-κινδύνου θα συνδέονται επαρκώς με την έκθεση ελέγχου έτσι ώστε να παρέχεται η απαραίτητη τεκμηρίωση των ευρημάτων που εμφανίζονται στην έκθεση

γ. Φάση 3 – Εκμάθηση Συλλογής Τεκμηρίων Ελέγχου

(1) Τα τεκμήρια ελέγχου είναι οι απαραίτητες πληροφορίες που συλλέγονται με σκοπό την απόκτηση της απαραίτητης επιβεβαίωσης (assurance) της ορθής λειτουργίας των ελεγχόμενων περιοχών

(2) Τα τεκμήρια μπορεί να περιλαμβάνουν σημειώσεις από συνεντεύξεις, υλικό αντλημένο από έντυπα της ελεγχόμενης μονάδας, εσωτερικές οδηγίες και αποτελέσματα ελέγχων (audit tests)

δ. Φάση 4 – Εκμάθηση Αξιολόγησης Τεκμηρίων Ελέγχου και Εξαγωγή Συμπερασμάτων

(1) Τα τεκμήρια που θα συλλέγονται, θα αξιολογούνται με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων

(2) Για όλα τα τεκμήρια που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην εξαγωγή συμπερασμάτων είναι σημαντικό να επιβεβαιώνονται τα πιο κάτω:

- (α) **Σχετικότητα:** το τεκμήριο είναι σχετικό με το συγκεκριμένο ελεγκτικό στόχο
- (β) **Αξιοπιστία:** το τεκμήριο προέρχεται από πηγή που διασφαλίζει την ακρίβειά του
- (γ) **Αντικειμενικότητα:** το τεκμήριο δίνει την πραγματική διάσταση του ευρήματος χωρίς υπερβολές ή υποτιμήσεις
- (δ) Μετά την αξιολόγηση των τεκμηρίων θα εξάγονται συμπεράσματα για κάθε μία από τις ελεγχόμενες περιοχές και λειτουργίες

ε. Φάση 5 – Εκμάθηση Παρουσίασης Ευρημάτων

Τα ευρήματα θα παρουσιάζονται από τα στελέχη του δήμου υπό την καθοδήγηση και την ερμηνεία του αναδόχου σύμφωνα με τα Διεθνή και Ελληνικά Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου και τα Πρότυπα C.O.S.O. στους αρμόδιους προϊστάμενους κάθε λειτουργίας, από τους οποίους θα λαμβάνονται οι

απαραίτητες εξηγήσεις και σχόλια. Θα συζητούνται επίσης πιθανές προτάσεις βελτίωσης στις συγκεκριμένες περιοχές και θα λαμβάνονται οι παρατηρήσεις των ελεγχόμενων.

7. Παραδοτέες εργασίες - συμβουλευτικές υπηρεσίες έργου

α. Γενικά

(1) Η κάθε παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία του έργου αποτελείται από δύο (2) επιμέρους ομάδες εργασιών – συμβουλευτικών υπηρεσιών. Στην κάθε ομάδα λαμβάνονται υπόψη όλα τα στάδια οργάνωσης του πλαισίου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και όλες οι φάσεις εκτέλεσης της της ελεγκτικής εργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 6. Ειδικότερα :

(α) 1η Ομάδα

Περιλαμβάνει την μελέτη, εκπόνηση, συγγραφή και παράδοση των συμβουλευτικών εγχειριδίων που αναφέρονται στην κατωτέρω υποπαράγραφο β «Ανάλυση παραδοτέων εργασιών - συμβουλευτικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών έργου».

(β) 2η Ομάδα

Αφορά τις αντίστοιχες συμβουλευτικές υπηρεσίες, είτε στην έδρα του δήμου, είτε εξ αποστάσεως, επί του περιεχομένου των ανωτέρω παραδοτέων συμβουλευτικών εγχειριδίων και λοιπές συμβουλευτικές δραστηριότητες. Περιλαμβάνονται όλες οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται για την ενίσχυση της εξειδικευμένης γνώσης του προσωπικού της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του δήμου, με την επ' έργω on the job training παροχή τεχνικών γνώσεων στους υπαλλήλους, σε συνδυασμό με την παροχή επίσης συμβουλευτικών υπηρεσιών αναφορικά με την ενίσχυση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.

β. Ανάλυση παραδοτέων εργασιών συμβουλευτικών έργου

(1) 1η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία

Αφορά την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε έως και πέντε (5), επιλεγμένες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες (4 τακτικές διαδικασίες και 1 έκτακτη διαδικασία) σε κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου και ακόμη ειδικότερα των ελεγχόμενης Διεύθυνσης, βάσει των προτεραιοτήτων του δήμου. Περιλαμβάνει:

(α) Επ' έργω συμβουλευτικές υπηρεσίες επί του ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 80%. Ειδικότερα:

1/ Προσδιορισμός ελεγκτικού περιβάλλοντος της ελεγχόμενης διεύθυνσης.

α/ Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους, των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες με τα αναλυτικά στάδια αυτών. Η καταγραφή των σταδίων, εφόσον δεν έχει διενεργηθεί ή έχει διενεργηθεί πλημμελώς, θα γίνει με

συγκεκριμένη μεθοδολογία που θα υποδείξει ο ανάδοχος χωρίς αυτός να δύναται να συμμετέχει στη διαδικασία.

β/ Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους μητρώου ενδογενών κινδύνων με την ονομασία και περιγραφή του σταδίου της διαδικασίας που εντοπίζονται, την ταυτοποίηση και την αξιολόγηση αυτών καθώς και στοιχεία για τις αντίστοιχες δικλίδες αυτών. Εφόσον δεν παραδοθεί στο ελεγκτή-ανάδοχο μητρώο κατ' ελάχιστον των κύριων ενδογενών κινδύνων ή αυτό είναι πλημμελές, αυτός κατά απόλυτη προτεραιότητα προβαίνει σε ενέργειες για την δημιουργία του, σε βάρος των ενεργειών διενέργειας ελέγχου.

γ/ Καταγραφή και ανάλυση σημείων ιδιαίτερης προσοχής επί συγκεκριμένων διαδικασιών (έως 5) της ελεγχόμενης διεύθυνσης και εντοπισμός των αντίστοιχων κινδύνων που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων της ελεγχόμενης διεύθυνσης και εν γένει του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του.

2/ Ανάλυση κινδύνων και κατάρτιση γενικού πλάνου ελέγχου

α/ Ανάλυση κινδύνων.

Σύνταξη αρχικού μέρους φύλλου ενδογενούς κινδύνου το οποίο περιλαμβάνει κυρίως:

- i. Περιγραφή του σταδίου που εντοπίζεται ο κίνδυνος
- ii. Ταυτοποίηση-χαρακτηρισμός του κινδύνου
- iii. Αξιολόγηση ενδογενούς κινδύνου
- iv. Εντοπισμός των δικλίδων (τρόπων διαχείρισης των κινδύνων)

β/ Σύνταξη μητρώου ενδογενών κινδύνων

γ/ Κατάρτιση γενικού πλάνου ελέγχου (προγραμματισμός ελέγχων)

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση κινδύνων και ανάλογα με την αξιολόγηση αυτών λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον επηρεασμό από το κάθε κίνδυνο της υλοποίησης των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του, καταρτίζεται το γενικό πλάνο ελέγχου.

δ/ Παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή

- i. Του μητρώου των ανωτέρω ενδογενών κινδύνων.
- ii. Του γενικού πλάνου ελέγχου (προγραμματισμός ελέγχων).

3/ Ετοιμασία-Καταγραφή ελεγχόμενων αντικειμένων – Προσδιορισμός πληθυσμού ελεγχόμενων αντικειμένων

α/ Μετά την αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και τον εντοπισμό των δικλίδων (εφόσον υπάρχουν), ο ανάδοχος εσωτερικός ελεγκτής για κάθε ενδογενή κίνδυνο και δικλίδα :

i. Εφόσον υπάρχει δικλίδα και εκτιμά ότι είναι ικανοποιητικά σχεδιασμένη, καταγράφει τον προτεινόμενο τρόπο ελέγχου αυτής.

ii. Εφόσον δεν υπάρχει δικλίδα ή εκτιμά ότι αυτή δεν είναι καλά σχεδιασμένη, προτείνει και καταγράφει μια ενδεικτική δικλίδα δηλαδή ένα ενδεικνυόμενο τρόπο διαχείρισης του συγκεκριμένου ενδογενούς κινδύνου.

β/ Εφόσον ο ανάδοχος ελεγκτής διαπιστώσει οιοδήποτε πρόβλημα στο σχεδιασμό των ενεργειών διεκπεραίωσης μιας διαδικασίας, τότε δύναται να προτείνει και να καταγράφει ανάλογους τρόπους βελτίωσης.

γ/ Ο ελεγκτής με βάση τις ανωτέρω προτάσεις καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχων ανά κίνδυνο, ήτοι καταγράφει τα ελεγχόμενα αντικείμενα και προσδιορίζει τον πληθυσμό των ελεγχόμενων αντικειμένων.

δ/ Συμπλήρωση δευτέρου μέρους φύλλων ενδογενών κινδύνων με τα ανωτέρω στοιχεία.

ε/ Παράδοση από τον ανάδοχο συμβουλευτικού εγχειριδίου το οποίο περιλαμβάνει το τρόπο και τα βήματα σύνταξης των φύλλων ενδογενών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της τελικής μορφής αυτών.

4/ Διενέργεια ελέγχων

α/ Η διενέργεια των ελέγχων δύναται να λάβει χώρα μόνο εφόσον έχουν υλοποιηθεί από το δήμο οι διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021. Σε αντίθετη περίπτωση θα δοθεί απόλυτη προτεραιότητα σε συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της υλοποίησης από τον δήμο των ανωτέρω διατάξεων οι ενέργειες των οποίων αναγράφονται στις προηγούμενες υποπαραγράφους και εδάφια.

β/ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών λεπτομερώς για τις ελεγκτικές ενέργειες που θα πρέπει να εκτελεστούν έτσι ώστε να εξαχθούν τα απαραίτητα συμπεράσματα για την ελεγχόμενη Μονάδα και να καλυφθούν οι απαραίτητοι ελεγκτικοί στόχοι.

γ/ Σύνταξη και παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή συμβουλευτικού εγχειριδίου το οποίο περιλαμβάνει το τρόπο και τα βήματα σύνταξης των φύλλων υπολειμματικών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της τελικής μορφής αυτών στα οποία μεταξύ άλλων θα καταγράφονται:

- i. Οι στόχοι της κάθε ελεγκτικής ενέργειας
- ii. Το δείγμα που επιλέχθηκε για έλεγχο
- iii. Τα αποτελέσματα του ελέγχου
- iv. Η αξιολόγηση των υπολειμματικών κινδύνων
- v. Προτάσεις βελτίωσης

(β) Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί σύνταξης έκθεσης ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 20%.

1/ Εφόσον ο δήμος δεν έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον

τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε :

α/ Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν έχει σχεδιαστεί ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου το οποίο έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης, εποπτείας και λειτουργίας.

β/ Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν μετά τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του αναδόχου εσωτερικού ελεγκτή έχουν υλοποιηθεί οι προβλέψεις του άρθρου 1 της ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20), όσον αφορά την αναλυτική χαρτογράφηση των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες και των λοιπών διαδικασιών καθώς επίσης και τον εντοπισμό, την ταυτοποίηση και αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και των αντίστοιχων δικλίδων.

2/ Εφόσον ο δήμος έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε :

α/ Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου λειτουργεί και έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης και εποπτείας.

β/ Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί ικανοποιητικά.

3/ Σύνταξη ενδεικτικής έκθεση ελέγχου που θα περιλαμβάνει :

α/ Τα ευρήματα που εντοπίστηκαν

β/ Τις πιθανές επιπτώσεις τους

γ/ Τις προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων

4/ Παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου της ανωτέρω έκθεσης.

5/ Η έκθεση ελέγχου αποτελεί το τελικό προϊόν του κάθε έργου που πρέπει να ανταποκρίνεται στα κάτωθι χαρακτηριστικά:

α/ Φιλική στον αναγνώστη

β/ Ακριβής

γ/ Τεκμηριωμένη

δ/ Αντικειμενική

ε/ Επαρκής σε πληροφορίες έτσι ώστε να γίνεται κατανοητή σε οποιονδήποτε αναγνώστη ακόμη και αν δεν έχει ιδιαίτερη γνώση της συγκεκριμένης περιοχής

(γ) Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί σύνταξης προγράμματος ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 100%.

(2) 2η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία

Αφορά την μελέτη, σύνταξη και παράδοση ενός υποδειγματικού ελεγκτικού σύμπαντος. Ποσοστό ολοκλήρωσης 100%.

(3) 3η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία

Αφορά την εκπαίδευση επί της προσωρινής - οριστικής έκθεσης και του ετήσιου προγράμματος ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 100%.

(4) 4η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία

Αφορά την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε έως και τρεις (3), επιλεγμένες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες σε κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου και ακόμη ειδικότερα των ελεγχόμενης Διεύθυνσης, βάσει των προτεραιοτήτων του δήμου. Περιλαμβάνει :

(α) Επ' έργω συμβουλευτικές υπηρεσίες επί του ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 80%.

Ειδικότερα :

1/ Προσδιορισμός ελεγκτικού περιβάλλοντος της ελεγχόμενης διεύθυνσης.

α/ Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους, των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες με τα αναλυτικά στάδια αυτών. Η καταγραφή των σταδίων, εφόσον δεν έχει διενεργηθεί ή έχει διενεργηθεί πλημμελώς, θα γίνει με συγκεκριμένη μεθοδολογία που θα υποδείξει ο ανάδοχος χωρίς αυτός να δύναται να συμμετέχει στη διαδικασία.

β/ Παράδοση στον ελεγκτή-ανάδοχο από τους ελεγχόμενους μητρώου ενδογενών κινδύνων με την ονομασία και περιγραφή του σταδίου της διαδικασίας που εντοπίζονται, την ταυτοποίηση και την αξιολόγηση αυτών καθώς και στοιχεία για τις αντίστοιχες δικλίδες αυτών. Εφόσον δεν παραδοθεί στο ελεγκτή-ανάδοχο μητρώο κατ' ελάχιστον των κύριων ενδογενών κινδύνων ή αυτό είναι πλημμελές, αυτός κατά απόλυτη προτεραιότητα προβαίνει σε ενέργειες για την δημιουργία του, σε βάρος των ενεργειών διενέργειας ελέγχου.

γ/ Καταγραφή και ανάλυση σημείων ιδιαίτερης προσοχής επί συγκεκριμένων διαδικασιών (έως 3) της ελεγχόμενης διεύθυνσης και εντοπισμός των αντίστοιχων κινδύνων που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων της ελεγχόμενης διεύθυνσης και εν γένει του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του.

2/ Ανάλυση κινδύνων και κατάρτιση γενικού πλάνου ελέγχου

α/ Ανάλυση κινδύνων.

Σύνταξη αρχικού μέρους φύλλου ενδογενούς κινδύνου το οποίο περιλαμβάνει κυρίως:

ι. Περιγραφή του σταδίου που εντοπίζεται ο κίνδυνος

- ii. Ταυτοποίηση-χαρακτηρισμός του κινδύνου
  - iii. Αξιολόγηση ενδογενούς κινδύνου
  - iv. Εντοπισμός των δικλίδων (τρόπων διαχείρισης των κινδύνων)
- β/ Σύνταξη μητρώου ενδογενών κινδύνων
- γ/ Κατάρτιση γενικού πλάνου ελέγχου (προγραμματισμός ελέγχων)

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση κινδύνων και ανάλογα με την αξιολόγηση αυτών λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον επηρεασμό από το κάθε κίνδυνο της υλοποίησης των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του δήμου βάσει των προτεραιοτήτων του, καταρτίζεται το γενικό πλάνο ελέγχου.

- δ/ Παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή
- i. Του μητρώου των ανωτέρω ενδογενών κινδύνων.
  - ii. Του γενικού πλάνου ελέγχου (προγραμματισμός ελέγχων).

3/ Ετοιμασία-Καταγραφή ελεγχόμενων αντικειμένων – Προσδιορισμός πληθυσμού ελεγχόμενων αντικειμένων

α/ Μετά την αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και τον εντοπισμό των δικλίδων (εφόσον υπάρχουν), ο ανάδοχος εσωτερικός ελεγκτής για κάθε ενδογενή κίνδυνο και δικλίδα:

- i. Εφόσον υπάρχει δικλίδα και εκτιμά ότι είναι ικανοποιητικά σχεδιασμένη, καταγράφει τον προτεινόμενο τρόπο ελέγχου αυτής.
- ii. Εφόσον δεν υπάρχει δικλίδα ή εκτιμά ότι αυτή δεν είναι καλά σχεδιασμένη, προτείνει και καταγράφει μια ενδεικτική δικλίδα δηλαδή ένα ενδεικνυόμενο τρόπο διαχείρισης του συγκεκριμένου ενδογενούς κινδύνου.

β/ Εφόσον ο ανάδοχος ελεγκτής διαπιστώσει οιοδήποτε πρόβλημα στο σχεδιασμό των ενεργειών διεκπεραίωσης μιας διαδικασίας, τότε δύναται να προτείνει και να καταγράφει ανάλογους τρόπους βελτίωσης.

γ/ Ο ελεγκτής με βάση τις ανωτέρω προτάσεις καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχων ανά κίνδυνο, ήτοι καταγράφει τα ελεγχόμενα αντικείμενα και προσδιορίζει τον πληθυσμό των ελεγχόμενων αντικειμένων.

δ/ Συμπλήρωση δευτέρου μέρους φύλλων ενδογενών κινδύνων με τα ανωτέρω στοιχεία.

ε/ Παράδοση από τον ανάδοχο συμβουλευτικού εγχειριδίου το οποίο περιλαμβάνει το τρόπο και τα βήματα σύνταξης των φύλλων ενδογενών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της τελικής μορφής αυτών.

4/ Διενέργεια ελέγχων

α/ Η διενέργεια των ελέγχων δύναται να λάβει χώρα μόνο εφόσον έχουν υλοποιηθεί από το δήμο οι διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ

(άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021. Σε αντίθετη περίπτωση θα δοθεί απόλυτη προτεραιότητα σε συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της υλοποίησης από τον δήμο των ανωτέρω διατάξεων οι ενέργειες των οποίων αναγράφονται στις προηγούμενες υποπαραγράφους και εδάφια.

β/ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών λεπτομερώς για τις ελεγκτικές ενέργειες που θα πρέπει να εκτελεσθούν έτσι ώστε να εξαχθούν τα απαραίτητα συμπεράσματα για την ελεγχόμενη Μονάδα και να καλυφθούν οι απαραίτητοι ελεγκτικοί στόχοι.

γ/ Σύνταξη και παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή συμβουλευτικού εγχειριδίου το οποίο περιλαμβάνει το τρόπο και τα βήματα σύνταξης των φύλλων υπολειμματικών κινδύνων συμπεριλαμβανομένης της τελικής μορφής αυτών στα οποία μεταξύ άλλων θα καταγράφονται:

- i. Οι στόχοι της κάθε ελεγκτικής ενέργειας
- ii. Το δείγμα που επιλέχθηκε για έλεγχο
- iii. Τα αποτελέσματα του ελέγχου
- iv. Η αξιολόγηση των υπολειμματικών κινδύνων
- v. Προτάσεις βελτίωσης

(β) Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί σύνταξης έκθεσης ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 20%.

1/ Εφόσον ο δήμος δεν έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε:

α/ Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν έχει σχεδιαστεί ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου το οποίο έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης, εποπτείας και λειτουργίας.

β/ Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν μετά τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του αναδόχου εσωτερικού ελεγκτή έχουν υλοποιηθεί οι προβλέψεις του άρθρου 1 της ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20), όσον αφορά την αναλυτική χαρτογράφηση των διαδικασιών παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες και των λοιπών διαδικασιών καθώς επίσης και τον εντοπισμό, την ταυτοποίηση και αξιολόγηση των ενδογενών κινδύνων και των αντίστοιχων δικλίδων.

2/ Εφόσον ο δήμος έχει υλοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 1 της ανωτέρω ΦΓ8/55081/2020 απόφασης της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Β' 4938/9-11-20) και επιπλέον τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ (άρθρα 22Α, 22Β, 22Δ και 22ΣΤ) περί Διαχείρισης Κινδύνων του ν.4795/2021, τότε :

α/ Ο έλεγχος έγκειται στη διαπίστωση για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου λειτουργεί και έχει ικανοποιητικές διαδικασίες διαχείρισης και εποπτείας.

β/ Στην αντίστοιχη έκθεση διατυπώνεται γνώμη για το εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί ικανοποιητικά.

- 3/ Σύνταξη ενδεικτικής έκθεση ελέγχου που θα περιλαμβάνει :
- α/ Τα ευρήματα που εντοπίστηκαν
  - β/ Τις πιθανές επιπτώσεις τους
  - γ/ Τις προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων
- 4/ Παράδοση από τον ανάδοχο εσωτερικό ελεγκτή στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου της ανωτέρω έκθεσης.
- 5/ Η έκθεση ελέγχου αποτελεί το τελικό προϊόν του κάθε έργου που πρέπει να ανταποκρίνεται στα κάτωθι χαρακτηριστικά:
- α/ Φιλική στον αναγνώστη
  - β/ Ακριβής
  - γ/ Τεκμηριωμένη
  - δ/ Αντικειμενική
  - ε/ Επαρκής σε πληροφορίες έτσι ώστε να γίνεται κατανοητή σε οποιονδήποτε αναγνώστη ακόμη και αν δεν έχει ιδιαίτερη γνώση της συγκεκριμένης περιοχής
- (γ) Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί σύνταξης προγράμματος ελέγχου. Ποσοστό ολοκλήρωσης 100%.
- (5) 5η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία
Αφορά την σύνταξη και παράδοση ετήσιας έκθεσης με εκφορά ελεγκτικής γνώμης. Ποσοστό ολοκλήρωσης 100%.

8. Ορισμός Ομάδας & Υπεύθυνου Έργου για τα Παραδοτέα

Για το σύνολο του έργου θα πρέπει να οριστεί ο υπεύθυνος του έργου, με τον οποίο η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου θα είναι σε επικοινωνία για τα τρέχοντα θέματα.

Για την εκτέλεση όλων των υπηρεσιών της παρούσας Τεχνικής Έκθεσης, η ομάδα πρέπει να αποτελείται τουλάχιστον από 2 άτομα εκ μέρους του αναδόχου.

9. Δικαίωμα Συμμετοχής – Κριτήρια Επιλογής Αναδόχου

α. Ο μειοδότης - οικονομικός φορέας κατά την υπογραφή της Σύμβασης θα προσκομίσει Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια Αρχή στην οποία θα αναγράφεται ότι τηρεί τις υποχρεώσεις του όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 18 παρ.2 του Ν. 4412/2016 και ότι δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 του Ν. 4412/2016 καθώς και ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού όπως αυτοί ορίζονται στα άρθρα 79 έως 81 του Ν. 4412/2016.

β. Η ανάθεση εκτέλεσης της υπηρεσίας μπορεί να γίνει σε νομικά πρόσωπα, ενώσεις προμηθευτών - συνεταιρισμούς και κοινοπραξίες.

γ. Για τις ανάγκες της παρούσας ανάθεσης, ο Ανάδοχος θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της Υπ. Αριθμ. 358/9388/2022 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα (ΓΓΑΔΔΤ) «Πρόσθετες προϋποθέσεις, υποχρεώσεις και κωλύματα για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την υποστήριξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) ή την άσκηση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, όταν δεν υφίσταται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 9 του ν. 4795/2021», (Β' 3093/17-6-2022), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ της ΓΓΑΔΔΤ Υπ. Αριθμ. 65/1682 (Β'520/2-2-2023).

10. Ενδεικτικός Προϋπολογισμός

α. Το κόστος για την εκτέλεση της ανωτέρω παρεχόμενης υπηρεσίας είναι 29.760,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%.

β. Η ως άνω υπηρεσία θα εκτελεσθεί σε δώδεκα (12) μήνες και η αποπληρωμή της θα γίνει σε δύο (2) δόσεις.

Συγκεκριμένα η πρώτη δόση αφορά το ποσό που αντιστοιχεί στα παραδοτέα «**1η Παραδοτέα Εργασία - Συμβουλευτική Υπηρεσία** Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (σε έως και 5 επιλεγθείσες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες. Οι 4 τακτικές διαδικασίες και η 1 έκτακτη διαδικασία.)»

Η δεύτερη δόση αφορά το ποσό που αντιστοιχεί στα παραδοτέα «**2η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία** Μελέτη, σύνταξη και παράδοση ενός υποδειγματικού ελεγκτικού σύμπαντος», «**3η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία.** Εκπαίδευση επί της προσωρινής - οριστικής έκθεσης και του ετήσιου προγράμματος ελέγχου.», «**4η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία.** Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (σε έως και 3 επιλεγθείσες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες)» και «**5η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία.** Μελέτη, σύνταξη και παράδοση ετήσιας έκθεσης με εκφορά ελεγκτικής γνώμης».

Για το έτος 2024 υπάρχει διαθέσιμη και εξειδικευμένη πίστωση στον προϋπολογισμό του Δήμου οικονομικού έτους 2024, στον Κ.Α. 10.6162.22 με τίτλο «Υπηρεσίες υποστήριξης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου». Η δαπάνη για την εκτέλεση της ανωτέρω υπηρεσίας θα καλυφθεί από ίδιους πόρους του Δήμου.

γ. Με την ολοκλήρωση της κάθε επιμέρους εργασίας όπως αυτές αναγράφονται, τόσο στην παράγραφο 7, όσο και στην επόμενη υποπαράγραφο, ανάλυσης του κόστους, θα συντάσσεται πρακτικό μεταξύ αρμόδιου υπαλλήλου ή/και τμηματάρχη ή/και διευθυντή από το δήμο και του αντιπροσώπου του αναδόχου ή του υπευθύνου του έργου από το Ανάδοχο. Στο υπόψη πρακτικό ο πρώτος θα βεβαιώνει την ολοκλήρωση παραλαβής και ο δεύτερος την ολοκλήρωση παράδοσης της

συγκεκριμένης επιμέρους εργασίας, συμβουλευτική υπηρεσίας όπως αυτή αναγράφεται, τόσο στην παράγραφο 7, όσο και στην επόμενη υποπαράγραφο, ανάλυσης του κόστους.

δ. Ανάλυση του κόστους

A/A ΕΡΓ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Κωδ. Παραδοτέου	Ποσοστό επί συνόλου εργασίας	Ποσοστό επιμέρους εργασίας	Επιμέρους Δαπάνες (€)	Συνολική Δαπάνη (€)	Διάρκεια (Μήνες)
1	1η Παραδοτέα Εργασία - Συμβουλευτική Υπηρεσία Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (σε έως και 5 επιλεγθείσες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες. Οι 4 τακτικές διαδικασίες και η 1 έκτακτη διαδικασία.)	ΠΕΣΥ1	100,00%	-----	-----	10.000,00	5
1α	Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της αναγνώρισης και καταγραφής του ελεγκτικού περιβάλλοντος	ΠΕΣΥ1α	-----	5,00%	5000,00	-----	1
1β	Συμβουλευτικές - εκπαιδευτικές υπηρεσίες επί της καταγραφής διαδικασιών	ΠΕΣΥ1β	-----	15,00%	1.500,00	-----	1
1γ	Σύνταξη και παράδοση θεωρητικού μέρους συμβουλευτικού εγχειριδίου	ΠΕΣΥ1γ	-----	25,00%	2.500,00	-----	1
1δ	Σύνταξη και παράδοση πρακτικού μέρους συμβουλευτικού εγχειριδίου που αφορά τη διαδικασία διενέργειας της συγκεκριμένης εργασίας (καταγραφή-αξιολόγηση κινδύνων και πρόγραμμα ελέγχου τρόπου διαχείρισης αυτών)	ΠΕΣΥ1δ	-----	35,00%	3.500,00	-----	1
1ε	Σύνταξη και παράδοση ως υπόδειγμα, έκθεσης ελέγχου επί των αποτελεσμάτων της συγκεκριμένης εργασίας και λοιπές συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της σύνταξης εκθέσεων ελέγχου.	ΠΕΣΥ1ε	-----	20,00%	2.000,00	-----	1
2	2η Παραδοτέα Εργασία – Συμβουλευτική Υπηρεσία Μελέτη, σύνταξη και παράδοση ενός υποδειγματικού ελεγκτικού σύμπαντος	ΠΕΣΥ2	100,00%	-----	3.000,00	3.000,00	2
3	3η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία. Εκπαίδευση επι της προσωρινής - οριστικής	ΠΕΣΥ3	100,00%	-----	-----	1.500,00	1,5

	έκθεσης και του ετήσιου προγράμματος ελέγχου.						
3α	Αρχική εκπαίδευση αναφορικά με την προσωρινή και την οριστική έκθεση.	ΠΕΣΥ3α	-----	33,33%	500,00	-----	0,5
3β	Τελική εκπαίδευση αναφορικά με την οριστική έκθεση.	ΠΕΣΥ3β	-----	33,33%	500,00	-----	0,5
3γ	Εκπαίδευση αναφορικά με το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου.	ΠΕΣΥ3γ	-----	33,33%	500,00	-----	0,5
4	4η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (σε έως και 3 επιλεγθείσες από τη Διεύθυνση Διαδικασίες).	ΠΕΣΥ4	100,00%	-----	-----	7.500,00	3
4α	Συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της αναγνώρισης και καταγραφής του ελεγκτικού περιβάλλοντος	ΠΕΣΥ4α	-----	5,00%	375,00	-----	0,5
4β	Συμβουλευτικές - εκπαιδευτικές υπηρεσίες επί της καταγραφής διαδικασιών	ΠΕΣΥ4β	-----	15,00%	1.125,00	-----	0,5
4γ	Σύνταξη και παράδοση θεωρητικού μέρους συμβουλευτικού εγχειριδίου	ΠΕΣΥ4γ	-----	25,00%	1.875,00	-----	0,5
4δ	Σύνταξη και παράδοση πρακτικού μέρους συμβουλευτικού εγχειριδίου που αφορά τη διαδικασία διενέργειας της συγκεκριμένης εργασίας (καταγραφή-αξιολόγηση κινδύνων και πρόγραμμα ελέγχου τρόπου διαχείρισης αυτών)	ΠΕΣΥ4δ	-----	35,00%	2.625,00	-----	0,5
4ε	Σύνταξη και παράδοση ως υπόδειγμα, έκθεσης ελέγχου επί των αποτελεσμάτων της συγκεκριμένης εργασίας και λοιπές συμβουλευτικές υπηρεσίες επί της σύνταξης εκθέσεων ελέγχου.	ΠΕΣΥ4ε	-----	20,00%	1.500,00	-----	1
5	5η Παραδοτέα εργασία – συμβουλευτική υπηρεσία. Μελέτη, σύνταξη και παράδοση ετήσιας έκθεσης με εκφορά ελεγκτικής γνώμης	ΠΕΣΥ5	100,00%	-----	2.000,00	2.000,00	0,5
	Σύνολα				24.000,00	24.000,00	
	ΦΠΑ 24%				5.760,00	5.760,00	
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				29.760,00	29.760,00	

11. Γενικές Υποχρεώσεις του Αναδόχου

- α. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση εκτός της ακριβούς τήρησης των όρων της παρούσας μελέτης, να τηρεί με ακρίβεια και τους κανόνες της νομοθεσίας που διέπουν τις εργασίες αυτού του είδους.
- β. Ο ανάδοχος δε δικαιούται σε αποζημίωση για μεταβολές που έγιναν χωρίς έγγραφη εντολή, έστω και αν αυτές βελτιώνουν τα αποτελέσματα των εργασιών.
- γ. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει όλο το απαιτούμενο προσωπικό και τη λοιπή αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή για την υλοποίηση του έργου από το υπόψη προσωπικό.
- δ. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας

12. Σύμβαση

- α. Ο Ανάδοχος της εκτέλεσης των εργασιών μετά την κατά νόμο έγκριση του αποτελέσματος είναι υποχρεωμένος να προσέλθει σε ορισμένο τόπο και χρόνο για προσυπογραφή της σύμβασης.

13. Χρόνος Εκτέλεσης της Υπηρεσίας

Η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας είναι ετήσια και η εκτέλεσή της θα γίνει τμηματικά όπως ειδικότερα αναγράφεται και στην παράγραφο 10.

14. Κυρώσεις – Έκπτωση Αναδόχου

Αν υπάρξει αδικαιολόγητη υπέρβαση της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης των εργασιών ή κακοτεχνίες ή γενικότερα μη τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου μπορεί να επιβληθούν σε βάρος του κυρώσεις και να κηρυχθεί έκπτωτος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016.

15. Πληρωμές Αναδόχου

- α. Για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών η αμοιβή του Αναδόχου καθορίζεται σε 29.760,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%.
- β. Η πληρωμή της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών θα γίνει τμηματικά σε δύο (2) δόσεις, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών – υπηρεσιών, την παράδοση των αντίστοιχων παραδοτέων όπως αναλυτικά περιγράφονται στην παράγραφο 10 και την έκδοση από τον ανάδοχο του νόμιμου φορολογικού στοιχείου (σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα βιβλίων και στοιχείων) και την έκδοση χρηματικού εντάλματος από το Λογιστήριο του Δήμου.

16. Φόροι – Τέλη - Κρατήσεις

Οποιαδήποτε κράτηση που τυχόν ισχύει κατά την ημερομηνία εξόφλησης βαρύνει τον ανάδοχο. Στο ποσό της αμοιβής συμπεριλαμβάνονται οι βαρύνοντες τον ανάδοχο φόροι και βάρη. Η αμοιβή δεν υπόκειται σε καμιά αναθεώρηση για οποιοδήποτε λόγο και αιτία και παραμένει σταθερή και αμετάβλητη. Οι πληρωμές θα γίνονται μετά από την έκδοση τού σχετικού εντάλματος πληρωμής. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει το Δήμο.

Δράμα, 17 Ιουνίου 2024

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος του
Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Νικόλαος Καμπούρης